

SLOHOVÉ
CVIČENÍ
[NA]
DEVIACÉ
KNIHA ŠESTÁ

© Stanislav
Filip

Stanislav Filip

**SLOHOVÉ CVIČENÍ
NA DEVIACE**

**KNIHA ŠESTÁ
VRÁVORÁNÍ NAD PROPASTÍ**

© STANISLAV FILIP

1981

Vydání první 2025

© Stanislav Filip, 2025

Obálka © Stanislav Filip

© Mgr. Tomáš Zahradníček - TZ-one, 2025

ISBN: 978-80-7539-290-9 (ePub verze)

ISBN: 978-80-7539-291-6 (mobi verze)

ISBN: 978-80-7539-292-3(PDF verze)

www.vydavatelstvi-eknih.cz

Obsah

Porcování medvěda ještě běžajícího po lese	4
Lándor	28
Ildykő	35
Helena Záčová	56
Konflikt mezi Jakubovou matkou a Jiřinou	94
Jiřina je s Jakoubkem na Lándoru	102
Překvapení	117
Konečně přijeli Jakubovi spolupracovníci	119
Marika se nehodlá smířit s tím, že je „ta druhá“	121
Jarda je pozvaný na loveckou chatu na velkou žranici	148
Co dokáže vymyslet opilá vojenská šarže	158
Zase několik soukromých úvah	164
Na dvou židlích se těžko sedí	168
Člověk se nemá vytahovat	175
Marika je zpět z Bratislavy	178
Helenin podraz	182
Nebo to měla být past?	191
Výslech u Mariky	204
Marika číslo dvě	206

Porcování medvěda ještě běhajícího po lese

Jiřina vstala až odpoledne.

„Hlava mi třeští jako bych byla praštěná pytlím a v hubě mám jak v polepšovně,“ - hlásila, sotva otevřela oči.

„Dobře ti tak,“ - ozvala se tchyně z rohu kuchyně, kde seděla na lavici a loupala do veliké mísy hrách; skoro se až ztrácela za tou hromadou lusek.

„Co je? Vyváděla jsem něco?“ - Jiřina hleděla střídavě na svoji matku a na mne.

„Copak si to nepamatuješ? To jsi byla vážně tak ožralá?“ - tchyně až syčela, jak byla na ni našťvaná.

„No fakt si nic nepamatuju,“ - kroutila hlavou Jiřina. „Trochu víc jsme popili, to je pravda, ale že bych měla zas takové okno, to se mi nezdá.“

„Zblila ses jak Amina!“ - hudrovala matka. „Ten nový koberec jsem musela po tobě dvakrát vydrhnout mýdlem s jelenem.“

„Fakt?“ - žasla Jiřina, ale jenom já jsem poznal, že to na nás hraje, protože jí nekontrolovaně dvakrát za sebou zacukal spodní ret. A taky jsem se nemýlil. Chvilí to ještě v sobě dusila, ale protože to považovala za poměrně slušný fór, muselo to z ní ven. „A co na to říkal ten jelen?“ - málem vyprskla do smíchu, když viděla překvapenou matku, jak si to všechno přebírá v hlavě, než nakonec pochopila, že to měl být žert.

„Pitomče,“ - ulevila si, protože po takovém hektickém dni neměla na takové legrácky náladu.

„Je to tak, jak říká máma,“ - využil jsem situace, že byla Jiřina se svými argumenty na lopatkách a tak jsem se vložil do jejich debaty, abych tak podpořil tchyni.

„No tak tedy promiňte,“ - šklubla Jiřina ramenem na znamení jakési kajícínosti.

„A co ten Melichar?“ - zeptala se tchyně znenadání. „Je svobodný nebo rozvedený?“

Jiřina se zkoumavě podívala na matku, protože takovou otázku od ní pravděpodobně nečekala.

„Proč tě to tak najednou zajímá?“ - řekla a v té otázce jsem vycítil vyloženou nechuť vůbec se o takovém tématu bavit.

„Proč mě to zajímá?“ - matka na svoji dceru hleděla nějakou

vteřinu asi tak, jako když torero zasadí býkovi poslední smrtelnou ránu a teď očekává bouřlivou odezvu od obecenstva; jenomže tady jsem byl přítomen jenom já sám a to, jak jistě pochopíte, tu správnou atmosféru neudělá. Když se tedy tchyně žádného ohlasu nedočkala, aspoň si ještě do své nejstarší dcery rýpla. „Že by ses třeba k němu mohla rovnou odstěhovat. Ne?“

„Cože?!“ - Jiřina na ni vyvalila oči ve snaze zastavit ten proud matčiných obvinění, jelikož v této chvíli nebyla schopná jakékoliv jiné obrany. Takhle jsem Jiřinu viděl poprvé v životě, kdy by jí došla ta její pověstná výřečnost.

Matka vycítila, že má nad dcerou navrch a když jsem byl ještě tomuto slovnímu duelu přítomen i já, rozhodla se Jiřinu rozemlít na kaši nehledě na to, že se jedná o vlastní krev.

A zase jsem se tím pádem ocitnul v nezáviděníhodné situaci: mám stranit tchyni, ze které jsem slezl ani ne před hodiinou, nebo mám dát ještě šanci Jiřině, která se možná už někdy v brzké době usadí a dá pokoj s tím rušným životem na který si tak rychle zvykla u Marie Bochořákové, která jí poskytla azyl, když vlastní vinou a velice mladá vypadla z hnízda a teprve se začala rozhlížet po světě? Jenomže mi dala syna, který mi začíná být až k neuvěření podobný. A co dělá moje svědomí? Zarytě mlčí.

Tchyni se ta soulož zřejmě zalíbila natolik, že s tím poštučováním nemínila přestat.

„A vůbec, tady s Jakubem jsme si řekli, že by bylo pro nás všechny nejlepší řešení, kdybyste se vy dva rozvedli,“ - dala tomu všemu ještě korunu. Jiřina na chvíli zůstala stát jak opářená.

„Jo tak!“ - protáhla po chvíli. „A co ještě jste si s Jakubem řekli? Doufám, že tohle ještě není všechno?“ - zeptala se s notnou dávkou ironie.

„To víš, že to není všechno,“ - matka vycítila, že má navrch a tak si dovolila vysmívat se jí do očí. „Malý Jakoubek bude u mě, to dá rozum,“ - vypálila rovnou jeden z největších kalibrů, jaké měla v zásobě. Tehdy Jiřina pochopila, že to její matka bude myslet vážně a že veškeré žerty teď musí jít stranou. Zaujala proto bojovnou pózu vůči své dárkyni života a štekla na ni:

„V žádném případě!“

„Taková coura jako ty, přece nemůže vychovávat děcko?“- matka samým rozčilením házela prázdné lusky do mísy s vy-
loupaným hrachem.

„A ty si myslíš, že by ho soud přiklepl tobě? Nebuď směšná! Pamatuj si, že v první řadě je zájem státu, aby děcko vycho-
vávala jeho vlastní matka,“- argumentovala Jiřina z dřívější
zkušenosti; dvě z jejích kamarádek dostaly soudně děti do své
výchovy, i když se jejich otcové marně snažili o totéž.

„A to bys ho chtěla vychovávat pod mostem?“- ušklíbla se
matka.

„Proč pod mostem?“- Jiřina se dívala na matku jako na něja-
kého cizího vyšinutého člověka.

„A kde bys tak asi bydlela, když tě Kryštofovi vyhodí, protože
tady s malým bude bydlet i Jakub?“- matka konečně odložila
mísu, aby se jí lépe s tou svojí nezvedenou dcerou komuniko-
valo.

Jiřina se teatrálně ťukla do čela.

„No jasně, už tomu rozumím!“- zvolala radostně jako ma-
dam Curie, když objevila paprsky X. „Tobě zachutnalo to šu-
kání s Jakubem tak moc, že jsi pro to schopná udělat všechno.
Abych pravdu řekla, ani se ti nedivím, protože on je v posteli
skutečně hodně dobrý... já si tedy aspoň myslím, že je o moc
lepší, než byl otec, nebo ne?“

„Zato ale já se ti divím, Jiřino,“- matka si utřela zpocené čelo
od toho napětí, kterému musela čelit v souboji důkazů a argu-
mentů s vlastní dcerou. „Když tedy tvrdíš, že Jakub je tak dob-
rý v posteli, tak proč ses ho nedržela?“ Na tohle Jiřina neodpo-
věděla hned. Snad sbírala zase nějaké pochybné odůvodnění,
ale v té kratičké pauze jsem vstřebával tuto novou informaci,
a to hned od obou žen, že mě hodnotí jako samce vyšší kate-
gorie (no řekněte sami, pánové, to se přece musí dobře poslou-
chat, ne?) Zároveň s tím jsem si ale také uvědomil, že tchyně
už začala hovořit o svém manželovi v minulém čase. Ona už
se mnou počítá, jako s hotovou věcí! Když se někdy v životě
řekne to je zlý sen, tak tohle je právě ono! Člověk má pocit, že to
musí někdy skončit, že se probudí do normálního života, jenže
ono to pořád pokračuje dál a je to čím dál víc nesmyslnější!

Jasně, z manželství jsem byl zklamáný. Původní idea o čistém a posvátném vztahu dvou lidí, kteří do něho vejdou, byla nenávratně zničená, pošlapaná a odváděná někam na druhý konec vesmíru. Možná jsem měl Jiřinu na počátku našeho vztahu skutečně rád, ale zpětně zjišťuji, že to bylo spíš na základě toho, že mě uvedla do sexuálního života; tehdy jsem to cítil vůči ní jako nějakou povinnost. Nebyli jsme naladěni na jednu strunu, i když jsem se snažil být tolerantní za každou cenu a po mnoha ústupcích jsem byl vůbec rád, že ještě tato instituce jakž takž funguje. Mít jinou povahu, tak jsem od toho už dávno utekl, jenže já jsem to pořád nehodlal vzdát a neustále jsem navazoval ty zpřetrhané provázky až do této konečné hromady uzlů, kdy už není prakticky na co navazovat. Mám vůbec chuť spokojit se ještě i s těmito fragmenty? Mám ještě vůbec chuť spokojit se i s tím málem, kterého se mi dostává jednak zřídka a jednak v tak nízké kvalitě, že si připadám někdy jako pejsek, který tuto odměnu dostane pouze tehdy, když aportuje přesně podle představ náladové paničky. Ano, člověk ve svém životě záhy zjistí, že tento svět se skládá ze samých ústupků, nebo naopak záborů a agresivity. Záleží jenom na tom, ke které sortě se přidá a co mu dovolí svědomí, pokud nějaké vůbec má. A já už mám za ten poměrně krátký život svědomí tak zahleněné, až se divím, že mě ještě nestáhlo někam do bezedné propasti, odkud se nedá vyškrábat zpátky k normálu. Jakube, vždyť ty dvě si s tebou pohrávají, jak se jim zlíbí. Kašlou na nějaké tvoje pocity a vůbec nad tím nepřemýšlí, že je to vůči tobě nefér a vrcholně nespravedlivé.

„Měli bychom si všichni tři vážně promluvit,“ - navrhl jsem v té chvíli, kdy se přestaly dohadovat.

„A o čem si tak chceš promlouvat, když ti to už moje zlatá stříbrná maminka tak pěkně nalajnovala?“ - prskala Jiřina a trhala oběma rameny v jednom kuse.

„Nikdo mi nic nenalajnoval,“ - ohradil jsem se. „Vůbec jsem přece ani nenaznačil, že bych se chtěl trhnout a žít tady v Boskovicích. Ostatně, záleží přece na tom, jak se rozhodnu já sám.“

„Ale Jakube...?“ - tchyně byla viditelně rozladěná z mého vlažného postoje k tak závažnému problému, který už viděla

jako hotovou věc. „Myslela jsem, že už ses rozhodl?“

„Je to všechno tak na honem,“- nechával jsem si jakousi skulinku, kterou bych mohl případně vycouvat.

„Na Jakuba nesmíš tak rychle, mami,“- ušklíbla se Jiřina. „On se totiž nedokáže vůbec rozhodnout, víš? Vždyť já už jsem to s ním zkoušela tak dlouho a tak neúspěšně, že už mě to přestalo bavit. Až poznáš časem, jaký je ten tvůj miláček ve skutečnosti nouma, potom mi sama dáš zapravdu.“

„Tak dobře, když se nerozhodne on, tak to vezmu do ruky já!“- matka se najednou projevila jako otřelá bojovnice. „Opakuju ti, že Jakub s malým budou tady a ty si můžeš jít za tím svým Melicharem, nikdo tě tady nepostrádá.“

„Já se k němu ještě nemůžu nastěhovat, i když bych to udělala strašně ráda,“- Jiřina mi neopomněla dát ťafku, abych pocítil, jak mnou pohrdá.

„Ne?“- podivila se matka. „A proč?“

„V tom bytě má ještě svoji bývalou,“- odpověděla Jiřina a řekla to takovým způsobem, abychom si uvědomili, že tohle sice není žádná nepřekonatelná překážka, že se jedná o dočasnou záležitost, ale že je jí to nepříjemné, „Když ona furt čumí a překáží nám v intimních záležitostech.“

„A kde jste potom šukali? Někde na mezi? V této době?“- zájímalo tchyni (ale mě bylo hned jasné, že to řekla jenom z toho důvodu, aby si mohla následně ze své dcery utáhnout; no a taky jsem rozeznal tu rivalitu mezi oběma ženami ve smyslu tak bacha dcerunko, teď s Jakubem píchám já!)

„Kamarád mu půjčil klíče,“- Jiřina dala matce najevo, že ten její Melichar není žádné ořezávátko a že si dokáže poradit v každé situaci. „Dokonce nám slíbil, že tam můžeme přijít kdykoliv a na jak dlouho chceme. Třeba i s Jakoubkem,“- dodala ještě, když viděla, jak se její matka nadechuje k nějaké štiplavé poznámce.

„Ještě řekni, že vás tam nechá zadarmo?“- vytáhla jeden ze svých silných argumentů.

„Aspoň to tak tvrdil,“- odpověděla Jiřina, ale nevyznělo to příliš přesvědčivě.

„Byl by blázen, aby za to nic nechtěl,“- prohlásila tchyně záměrně, protože za vším hned viděla zisk. „Když za nic jiného,

tak za elektriku a vodu byste mu měli zaplatit automaticky. Sama jsi řekla, že je to jenom dočasné, ale i tak to je nouzové řešení pro dospělé. A do tohohle vy chcete vzít děcko?"- kroutila nad tím Jiřiníným nápadem hlavou.

„Aha, tak jenom o Jakoubka ti jde!“- Jiřina konečně pochopila, kam těmi svými narážkami její matka směřuje. „Tak toho vám nedám, na to můžeš vzít jed!“- zvýšila hlas, aby svým slovům dodala patřičnou váhu.

„To se ještě uvidí!“- tchyně byla v této chvíli skálopevně přesvědčená o své pravdě. „V takovém prostředí, a když navíc oba tak chlastáte, to by měl pěknou výchovu!“

„Malého nedostaneš, kdyby ses posrala!“- tentokrát zvedla hlas i Jiřina. „Opakuju ti, že soud vždycky přiřkne dítě matce. Jim stačí jenom to, jestli je děcko čisté a zdravé a nic jiného je nezajímá, to si pamatuj. A taky jsem ještě nikdy neslyšela, že by otec vysoudil děcko do své výchovy.“

„Aby ses nedivila, holčičko!“- pokračovala matka v uštěpačném tónu. „Když bude mít svědka, který by potvrdil, že se taháš s chlapy a že chlastáš, tak bys mohla dělat co chtěla, ale Jakoubka bys nedostala. Snad ještě je nějaká spravedlnost.“

„Tím svědkem jsi myslela sebe?“- Jiřina ze svého hrdla vydolovala jakýsi náznak smíchu. „To se ti tedy povedlo! Co myslíš, jak by to asi dopadlo, kdyby soud zjistil, že svědkyně a navrhovatel spolu udržují sexuální poměr?“ Matka jen zalapala po dechu.

„No a co?“- vyštěkla. „To není trestné!“

„Ale zato dost podezřelé, nemyslíš?“- vracela jí to Jiřina s netajenou záští. „A být tebou, tak bych se moc nedovolávala té spravedlnosti po tom, co se stalo,“- připomenula jí ono hrůzné extempore které se odehrálo před týdnem mezi námi a tchánem.

„Neměla jsem tě vůbec porodit!“- tchyně šlehla nenávisným pohledem po své dceři.

„Už se stalo, takže máš smůlu,“- šklebila se jí Jiřina do obličeje.

„Tak už se nedohadujte,“- chtěl jsem vnést mezi ty dvě rozvášněné ženské trochu soudnosti. „Nikdo z nás není dokonale čistý a jeden na druhého něco víme. To by nás mělo stmelit

a ne rozeštvat,"- připomenul jsem jim, protože šlo o to nehlavnější: pokud nebude mezi námi nějaká soudržnost a někdo nějakou blbost provalí, tak si třeba můžeme jít sednout do chladku na pěkných pár let.

„Jo?“- matka z toho taky neměla dobrý pocit.

„V tomhle má Jakub pravdu,"- přesvědčovala ji Jiřina. „Právě proto, že toho na sebe tolik víme, měli bychom se navzájem respektovat. Já nebudu strkat nos do toho, co si děláte vy dva a vy zase necháte na pokoji mě. Tak co? Jste pro?“

Podívali jsme se s matkou na sebe. Jiřina nám prakticky nabízela něco tak zvrhlého, s čím jsme nepočítali ani jeden z nás. Z mého pohledu by to vypadalo na zdánlivé vyklizení pole bez boje, ale rafinovanost tohoto nápadu znamenala zároveň i daleko užší vazbu na tento podivný a nesourodý trojúhelník, než tomu bylo doposud. Po této Jiřinině nabídce jsem sice mohl zůstat v relativním klidu, ale pořád to bylo posezení na sudu prachu; stačilo se zavrtět...ani jsem raději nechtěl domyslet, jaká bych zažíval muka, kdyby se ty dvě spojily proti mně.

„To v žádném případě!“- matka s jejím návrhem zásadně nehodlala souhlasit. Jiřina jí ale vzápětí připomenula krutou skutečnost:

„Ale mami, ty už si plánuješ všechno tak, jako kdyby už otec neměl nikdy z té nemocnice přijít domů. Stěhuješ si k sobě Jakuba a chtěla bys mi vzít dokonce i malého. Aspoň trochu uvažuj logicky. Já se Jakoubka nikdy nevzdám a kdybych o něho měla přijít, tak to vás raději potopím oba dva. K Melicharovi se zatím nemůžu nastěhovat, protože má v bytě manželku se dvěma dětmi. Je s ní sice v rozvodu, ale ona se z bytu nehne, dokud si nesežene nějaké solidní náhradní bydlení.“

Nevím, co mě to napadlo, ale za této vypjaté situace jsem si dovolil podotknout:

„Je zajímavé, že když se ti to hodí, tak se oháníš malým, ale na druhé straně ho zase třeba docela klidně necháš víc jako dva týdny u našich.“

„No? Co na to řekneš?“- hned se toho chopila tchyně.

„Kdybych se nezapletla s tebou, tak už bych byla doma dávno!“- odsekla Jiřina.

„Tak proč jsi sem vůbec jezdila?“- kontrovala matka.

„Zahýbalas Jakubovi už dávno předtím. Ještě mi řekni, žes tu nepřijela schválně za ním?“

„No a co?“- Jiřina pohodila vzdorovitě hlavou. „Užívám života, dokud jsem ještě mladá.“

„Na to ses nemusela vdávat,“- podotkla matka.

„Právě naopak, maminko!“- vyloudila Jiřina jeden ze svých nucených úsměvů. „Vdaná ženská má právě takové to správné zázemí, aby si mohla vyhodit z kopýtko.“

Poslouchal jsem ten jejich rozhovor a vůbec mi z toho nebylo dobře po těle. Jak může vůbec přede mnou vyřknout takové ponižující věty plné zloby a ještě si u toho libovat, jak jenom zírám a nejsem k tomu schopen říct ani půl slova. Takhle jsi dopadl, Jakube, jsi dokonale pod pantoflem a ani se z toho nehodláš vymanit? Ona totiž velice dobře ví, jak na malém Jakoubkovi lpím a tak ho používá jako štít, který by přikryl ty její avantýry, když už nějaká situace kumuluje a hrozí nebezpečí, že se navzájem pozabíjíme. Je to jakýsi podivný druh sebestačství, ve kterém se rozhodně necítím dobře a jenom čekám na příhodný okamžik, kdy budu moci udělat ten radikální řez; když si dovolí něco tak odsouzeníhodného, že se i ta nejzarytější soudkyně ustrne a přikloní se na mou stranu.

Jak bylo zřejmé, matka jí chtěla odpovědět něčím peprným, ale už se k tomu nedostala, protože ten okamžik ticha přerušil naléhavý zvuk zvonku u vchodových dveří.

„Kdo to může být?“- matka se šla podívat do bezpečné vzdálenosti přes záclonu, tak, aby nebyla viděna z ulice. „On je tady zase ten esenbák!“- hlásila nám polohlasem do kuchyně.

„Co tady chce? A v sobotu?“- Jiřina překvapením až pobledla. Mezitím zazněl zvonek podruhé.

„Běžte některá otevřít,“- pobídl jsem je. „Když je necháme čekat, tak budou ještě naštvaní a dají nám to pak najevo. Však znáte ty jejich praktiky, nebo ne?“

Tchyně se na mne obrátila se zoufalým výrazem v obličeji:

„Já tam nejdu, já se bojím!“

„Já tam taky nejdu,“- přidala se ochotně Jiřina.

„Budeme dělat, že nejsme doma?“- napadlo matku.

„To je přece blbost,“- okamžitě jsem zavrhl tu její myšlenku.

„Asi ještě něco potřebuje, takže se té jeho návštěvě stejně nevyhneme.“

„Tak tam běž ty,“- popostrčila mě a tím uspíšila moje rozhodování.

Kapitán Hotárek byl opět v civilu a do domu se sám ani moc necpal, jenom se zeptal, jestli je doma tchyně. Já mu na to odpověděl podle instrukcí, že se necítila dobře a že si právě před chvílí lehla. Taky jsem před ním projevil dobrou vůli, že bych případně pro ni zašel, kdyby to bylo nutné, ale že bych to přece jenom s ním raději vybavil sám. Po několika větách jsem se dozvěděl, že z toho přepadení tchána byl usvědčen nějaký Karel Kratochvíl, že už se ke svému činu doznal a že už je v předběžné vazbě. Nám to pak přišel říct jenom proto, abychom byli ujištěni, že na našem případu pracují a že pachatel bude spravedlivě potrestán.

Když jsem to sdělil manželce i tchyni, nemohly tomu ani uvěřit, stejně jako já. Věděli jsme, že tam někde muselo dojít k omylu, který nám ale našťastí nesmírně nahrál. Nemohli jsme vstřebat takovou skutečnost, že nějaký člověk, který prokazatelně nic neudělal, se vůbec mohl k něčemu takovému přiznat. Že by nám však kapitán tím svým sdělením dodal více klidu, to tedy rozhodně nemohu říct.

„Jenom aby to nebyla nějaká finta,“- usoudila Jiřina, když jsem jim ještě jednou zopakoval všechno, co jsem se právě od kapitána dozvěděl.

Tuhle myšlenku jsem měl ve své hlavě taky, ale pro zklidnění jsem utrousil:

„Ba ne, tohle finta asi nebude.“

„Proč myslíš?“- obrátily se na mě obě skoro současně.

„To je běžná praktika, tohle znám ještě z vojny,“- až doposud jsem jim úspěšně zatajil, jak jsem potupně utekl ze všech těch kurzů kontrašpionáže. „To oni tak obvykle informují členy rodiny, aby lidi nereptali, že se pro jejich bezpečnost nic nedělá.“

„Teď by ale bylo nejlepší, kdyby otec fakticky umřel,“- usoudila nakonec Jiřina a vyřkla nahlas jenom to, co jsme si v daném okamžiku přáli všichni.

Před druhou hodinou odpolední jsme už všichni tři postávali

před nemocnicí a čekali způsobně ve frontě, až se otevře brána a pustí nás dovnitř. Personál nám ale nedovolil vstoupit do pokoje, kde ležel tchán, protože prý mají přísný zákaz pouštět kohokoliv z rodiny. Museli jsme zajít za zástupcem primáře a doslova ho uprosit, aby nám poskytl aspoň na pár minut výjimku.

Pohled na tchánovo bezvládně ležící tělo byl žalostný. Hlavu měl zafačovanou, tržné rány na rukách zašité a natřené jodovou tinkturou. Odevšad z něho trčely různé hadičky a trubičky, které končily někde v útrobách přístrojů, které každou chvíli pípaly a blikaly a kterých tu byla plná místnost. Ani se nepohnul a kdyby ty přístroje nezaznamenávaly aspoň nějakou činnost jeho organismu, dokonce se nám zdálo, že ani nedýchal. Nevím, jestli jsme tam uvnitř byli skutečně celých deset povolených minut, ale i ty se mi zdály celou věčností. V našich myslích patrně probíhaly samé nepěkné věci - (tedy aspoň v té mé určitě). Jak můžeme být tak cyničtí, že se jdeme pokochat pohledem na živou mrtvolu člověka - (kterýžto stav jsme mu způsobili my) a který si zároveň tolik koledoval o to, aby mu bylo ublíženo? Ale nebylo náhodou skutečně tohle už příliš? Přišli jsme se podívat, abychom měli jistotu, že nepromluví, že nás nepráskne kapitánovi Hotárkovi, splašenému nadstrážmistrovi Juříčkovi, nebo někomu jinému? Abychom měli jistotu, že ten náš podlý čin nebude potrestán? A co já? Proč se to muselo stát zrovna ve chvíli, kdy jsem byl u toho? Proč si tchyně nastrádala tu svoji zlobu až na tenhle okamžik? Aby si zajistila ve mně svědka? Aby ze mne udělala spolupačatele? Abych si ještě víc zkomplikoval život, který je už tak dost komplikovaný tím, že jsem si vzal její dceru, kterou se jí nepodařilo vychovat v řádného člověka? Nechce se mi nakonec tou svojí něhou a přítulností za to všechno odvděčit?

Už tam, v tom nemocničním pokoji, jsem viděl v matčině obličeji jakousi úlevu nad stavem svého manžela. Z toho, co udělala, byla pouze zděšená že se to stalo, ale přitom si tu podstatu své účasti na výsledku zase tak příliš nevychýtila. Možná si v té chvíli jenom sama v sobě zdůvodňovala všechny polehčující okolnosti, které by jí ulevily od té tíhy svědomí. Sice ho potrestala, ale nezabila; něco podobného se mu přece

mohlo stát celkem běžně při jeho způsobu života, aniž by se o to přičinila, ne? Teď byl na tom tak, že už nemohl ubližovat ani jí, ani jejím dětem, pro které se vlastně vzbouřila. Viděla ho nehybného a nemohoucího a pocítila zadostiučinění nad tou vzpourou, která přišla tak náhle a nečekaně a která ji samotnou překvapila. Nedokázala rozpoznat dosah toho, co vlastně udělala; brala to jako součást svého těžkého údělu, jako jeden ze statisíců úkonů, které vykonávala automaticky tak, jako kdyby třeba chystala do školy dětem svačinu.

Po cestě domů jsme se zastavili v hotelu Záložna, kde jsme si dali opožděný oběd. Jakmile jsme se usadili kolem stolu, mechanicky jsme sáhli po jídelních lístcích. Nabídka byla dost omezená a kromě tradičního řízku nebo pečeného vepřového bučku s knedlíkem a se zelím, tam už bylo jenom dalších pět jídel včetně neidentifikovaného tajemství šéfkuchaře. Lokál byl skoro prázdný, ale personál nás nechal čekat, jako by tu bylo narváno. Už když jsme vycházeli z nemocnice, tak jsem si všiml, že mi tchyně chtěla něco říct a až teď při té době čekání na číšníka uznala, že je k tomu ta nejvhodnější příležitost.

„To bylo ještě ve starém bytě, v šedesátém pátém,“ - naklonila se ke mně, aby to případně nezaslechl některý z hostů. „Dostala jsem žlučníkový záchvat a musela jsem jít do špitálu,“ - sdělila mi polohlasně.

Nato Jiřina vyskočila jako čertík z krabičky.

„Mami, nech toho!“ - položila jí ruku na rameno. „Víš, co jsme si řekly a ostatně Jakub na tohle taky nebude zvědavý.“

„Na co nemám být zvědavý?“ - chytil jsem se hned toho jejího náznaku.

„No vidíš, že ho to zajímá,“ - matka se zatvářila navýsost spokojeně, protože viděla, že má ve mně zastání. „Proč by si to nemohl nakonec poslechnout? Ať slyší, jaký ten tvůj tatíček byl hajzl!“

„Vidíš ji?“ - prskala Jiřina. „Pořád to přede všemi tutlala a teď, když otec málem natáhl bačkory, tak to hned musí každému vybředat!“

„Co to meleš?“ - naježila se tchyně. „Co bych to tutlala?“

Teď se zase ke mně naklonila Jiřina, aby tak předešla matku

se svojí verzí pravděpodobně už nějaké staré informace, kterou se mi tchyně snažila objasnit.

„Abys byl v obraze, máti ti chtěla říct, jak mě otec zneužíval už ve čtrnácti, chápeš?“ - sdělila mi polohlasně.

Nebyl jsem vlastně ani překvapený, když mi to řekla. Tohle už jsem přece slyšel od jejích kámošek skoro před čtyřmi roky, ještě v Bílé Studni, kde bydleli předtím.

„Pokud si dobře vzpomínám, tak mi něco takového naznačila už Jarka u vás v té hospodě,“ - dal jsem jí najevo, že mi vlastně neříká žádnou novinu. „Kdybyste to nahlásily tenkrát, když to byl čerstvý případ, tak mohl sedět už dávno a nemusely jste to jeho týrání snášet až do této doby.“

„Když ona si pořád bláhově myslela, že se stane nějaký zázrak, že odejde sám, nebo že se třeba upije k smrti, vid?“ - Jiřina matce připomněla, že se kdysi spolu bavily o tom, jak se zbavit starého Onderky, když z ničeho nic začal zanedbávat svoje řemeslo automechanika a namísto toho byl den co den v lihu.

„Ale tehdy spával u jedné ženské, ne? Když už chceš něco Jakoubkovi vysvětlovat, tak mu to vysvětluj jak to doopravdy bylo,“ - snažila se přede mnou tchyně ospravedlnit.

„Prosím tě mami, neříkej mu furt Jakoubku, už mně to leze krkem,“ - Jiřina několikrát demonstrativně zaškubala ramenem.

„A co bylo s tou ženskou? Nakonec se s ní rozešel?“ - chtěl jsem zabránit tomu jejich dohadování na veřejnosti, protože se obě bavily tak hlučně, že už nás začalo těch nejbližších pár hostů sledovat.

„Ha! Rozešel?“ - zasmála se Jiřina. „Dala mu kopačky! A co myslíš, že udělala naše maminka? Když přilezl zpátky jako spráskaný pes, tak už si to do dvaceti minut rozdávali v posteli,“ - několikrát si poplácala otevřenou dlaní na čelo, abych si dovedl představit, jak byla její máma naivní a hloupá, že ho vzala na milost.

Teď už mi bylo jasné, po kom má Jiřina tu zvýšenou sexuální aktivitu spojenou s přelétavostí.

Konečně se přiloudal pingl. Matka si objednala roštěnou s rýží a my s Jiřinou řízek s bramborem a okurkovým salátem.

„Když jsem tehdy přijela do toho špitálu, tak mě vzali hned na operaci, tak to bylo akutní,“ - vzpomínala tchyně mezi sousty.

„Na druhý den potom byly návštěvy a tak mně Jiřka s Fanouškem za tepla řekli, že fotr má jakousi babu. Tak sem si říkala ať, aspoň bude od něho pokoj.“

„Hned ten první den, kdy máti ležela v nemocnici, tak už k ní šel nějak kolem jedné odpoledne,“- vzpomínala si Jiřina. „Uvařila jsem večeři a on na ni nepřišel. Přilezl až někdy po desáté večer a byl ztřískaný až běda. Co mu přišlo pod ruku tak schválně shazoval na zem a já jsem to za ním musela uklízet. Jak jsem tak byla ohnutá, tak mě začal plácet po zadku a když jsem mu řekla, ať toho nechá, tak se jenom smál jak měsíček na hnoji.“

„Slyšíš to, Jakoubku?“- upozorňovala mě tchyně. „To je hajzl, co? Když ho má člověk z dohledu, tak holce hned sahá na prdel!“

„No a potom řekl, že už jsem celá ženská a chtěl, abych mu ukázala prsa,“- pokračovala Jiřina ve své výpovědi. „Jestli je prý budu mít někdy tak velké, jako je má mamina.“

„Tehdy brečela a říkala, že nechtěla,“- doplnila tchyně další vzpomínkou. „Aspoň tehdy to tak tvrdila. Co?“- přísně se podívala na svou dceru. „Je to tak, nebo sis to vymyslela?“- napadlo jí až takhle opožděně jakési podezření.

„No jo, je to tak,“- odbyla ji Jiřina takovým způsobem, že jsem o tom jejím tvrzení začal okamžitě pochybovat.

„No vidíš,“- obrátila se matka na mne a bylo jasně vidět, že ji ta odpověď naprosto uspokojila.

„A hned nato jsem od něho dostala facku,“- pokračovala Jiřina dál. „Běžela jsem do chodby, ale tam bylo zamčeno. On ten hajzl to měl všechno promyšlené předem a tak pozamykal, abych se nemohla dostat ven. U dveří mě chytil a tam jsem koupila další dvě. On jak ho chytil rapl, tak se nekontroloval, však ho znáš,“- dovolávala se mé nejčerstvější - (a patrně i poslední) zkušenosti s tchánem. Počkala až příkývnu na souhlas a teprve potom pokračovala dál: „Řekl mi, že tátů musím poslouchat za každou cenu. Co jsem tedy měla dělat, když byl nametený, já jsem byla sama, Fana s Evou už dávno chrápali a všude bylo pozamykáno? Tak...jsem si tedy svlíkla halenku...“

„Vidíš ho? Chlíváka?!“- neopomněla matka přidat svůj komentář. „No řekni, co bylo dál?“- pobízela dál svoji dceru.

„No coby?“- trhla Jiřina oběma rameny naráz. „Potom mě

začal osahávat, mačkal mi prsa a taky mě tahal za bradavky..."
„Tady je ta roštěná,"- objevil se náhle u našeho stolu číšník a tím přerušil naši debatu. Jiřina si myslela, že jsem kvůli němu tu její poslední větu přeslechl a tak mi ji zopakovala o něco hlasitěji:

„Taky mě tahal za bradavky!"

Pingl se podíval na mne a shovívavě se pousmál; chlapi si naštěstí nepotřebují nic ústně sdělovat, aby si porozuměli.

„No a kdy budou ty rízky?"- zeptala se ho tchyně.

Číšník ji za to zpražil pohledem, neboť si chtěl vyslechnout tuto debatu se zajímavou tematikou až do konce (když už mu tak nečekaně zpestřila jeho jinak nudné a jednotvárné zaměstnání). Hned se však vzpamatoval a znovu nasadil profesionální masku.

„Za okamžik, paní,"- ujišťoval ji. „To víte, to je minutka."

„Tak už to máte spolu vyřízený? Můžu mluvit dál, jo?"- Jiřina byla očividně nažhavená na to, aby mi ten svůj nepříjemný zážitek dopověděla. Podle všeho ten příběh prožívala znovu svým vnitřním viděním v celé své drsnosti a nahotě; z výrazu v jejím obličeji jsem usoudil, že jí to v některých okamžicích toho jejího vyprávění muselo dokonce dělat i dobře.

„Nechápu, proč tomu říkají minutka, když jim to tak dlouho trvá,"- vlezla jí matka svou úvahou do řeči.

„No tak už neruš, mami!"- Jiřina už byla celá netrpělivá, že se nemůže dobrat ke konci příběhu. „Řekla jsem mu, že mě to bolí, když mě tak silně za ně tahá, ale on mě nadal, že jsem hloupá husa a netykavka, protože nevím, co je dobrého. Že když to samé dělá mé matce, tedy jako tobě, tak ty prý přitom držíš jak baryn."

„To že řekl?"- matka se podívala na mě a málem se přitom až zapýřila. (Možná si už ani neuvědomila, že jsem ten výraz slyšel od ní jako první; asi byl v rodině tak frekventovaný, že jí ani nepřišlo na mysl, že ho vyslovuje).

„No, baryn,"- Jiřina jí to slovo znovu zopakovala.

„Kde to vzal, blbec? Je to staré hovado,"- usoudila nakonec po krátké úvaze. Ukrojila si kousek roštěné a začala ho soustředěně žvýkat. „Tak baryn..."- zamumlala si ještě jednou pro sebe s plnou pusou.

„Tak už se konečně dozvím, jak to tenkrát bylo?“- požádal jsem Jiřinu, aby dopověděla to, co mezi námi viselo ve vzduchu.

„Svlíkla si sukni,“- napověděla jí matka.

„Já to řeknu sama, když dovolíš,“- trhla Jiřina napřed jedním a pak i druhým ramenem a navíc dvakrát za sebou šklubla pravým koutkem (což v překladu znamenalo, že její trpělivost dochází). „Pochop, že jsem si ji musela svlíknout, protože on by mě byl schopný třeba i zabít, když byl tak ožralý,“- vysvětlovala mi. Kývl jsem na znamení, že tomu rozumím. „Když jsem si začala rozepínat zip, tak na mě řval, ať pohnu kostrou, že mi to trvá jak slimákovi přechod přes dřevěné uhlí,“- Jiřina v tom momentě vytvořila na svém obličeji bolestínský výraz, aby mi bylo zřejmé, jak krušné chvíle prožívala. „No a když už jsem měla tu sukni dole, tak chtěl, abych si svlíkla i kalhotky. Zkusila jsem ho postrašit, že to řeknu tobě, až se vrátíš, a on mi dal takovou jednu po hubě, že se mi začal kývat tady ten zub a od té doby mi taky roste nakřivo,“- ukázala následně na jeden ze svých řezáků. Nikdy jsem si toho nevšiml, protože ten „krivý růst“ byl tak zanedbatelný, že bych ho bez toho jejího nynějšího upozornění ani nerozpoznal.

„Ten ti tak už rostl odjakživa,“- znovu se ozvala matka mezi sousty.

„To není pravda!“- ohradila se Jiřina. „Tak chcete si to dopslechnout nebo ne?“- ta její otázka platila spíš mně.

„Jasně,“- ujistil jsem ji a ona pak s několikerým šklubáním ramen pokračovala dál:

„Otec na mě řval, že jestli si je nesvlíknu, tak mi ubalí takovou, že se z toho poseru. No co jsem měla dělat? Chvilku si ji prohlížel a pak řekl, že už ji mám pěkně zarostlou, jako dospělá ženská. A taky se mě ptal, jestli jsem už někdy dostala krámy. Tak mu povídám, že už jsem je měla skoro před dvěma roky a to se tomu strašně divil, jak to, že o tom nic neví, když mi každou chvíli kontroluje moje spodní prádlo, které bylo nachystané na praní. Já jsem mu na to řekla, že si v těch dnech použité kalhotky peru sama, protože nejsem žádná špína.“

„Vidiš ho? Hajzla hnusného?“- neudržela se tchyně. „To bylo jeho! Vlězt do prádelního koše, vytáhnout všechny kalhotky

a strkat do nich ten svůj oplzlý rypák! Úchyl jeden! Kolikrát jsem ho už při tom načapala! A to je nejenom očichával, ale taky olizoval, prase jedno ohyzdný! Dokonce i ty kalhotky od malé Evky. Nevím, co na nich měl, hovado jedno,"- stupňovala své rozčilení. A pak se mě najednou zeptala: „No řekni, Jakoubku, co na tom takový chlap může mít?"

Rázem se mi před očima vybavila ona scéna, kdy jsem byl úplně poprvé s Jiřinou na hotelu Moskva v České Třebové. Vždyť jsem to dělal přesně jako on! Ta vůně ženy je pro mužského báječné afrodiziakum a troufám si říct, že nemůže být nic lepšího. Všechny ty zaručené recepty, jako drcený nosorožčí roh, hadí jed, nebo chemikálie jako je Yohambin a podobně, nejsou proti tomu ničím.

„No asi na tom něco mít musel, když to dělal,"- řekl jsem opatrně.

„Ty mně furt skáčeš do řeči,"- vyplísnila Jiřina matku. Už byla z toho docela naštvaná, že není středem pozornosti, když už se byla ochotná rozpovídat o tehdejší nechutné incestní záležitosti. „Tak chcete to slyšet celé?"- zeptala se otráveně.

„Už mlčím,"- ohradila se tchyně. „Nebo jestli chceš, tak to dopovím já?"

„Ty si tam pokaždé něco přidáš nebo zase ubereš,"- Jiřina udělala zamítavé gesto a pokračovala raději sama: „Otec mi řekl, že je to správné, že chodím čistá a že ženská má vonět. No a potom řekl ukaž, já to musím zprubovat, jestli mluvíš pravdu a čuchal mi v rozkroku."

„Prasák!"- ujelo matce z pusy, když už skoro dožvýkávala svoji porci roštěné.

„Řekla jsem mu tati, kdyby se to dozvěděla mamka, tak by mě zabila a on se jenom smál, prý kdo by jí to tak asi řekl, že doufá, že nejsem tak blbá, abych s tím za ní hned letěla a on že bude mlčet jako hrob. A nakonec nedělá nic špatného, když kontroluje svoji dceru, jestli nesmrdí a že bys to jenom schválila,"- dopověděla Jiřina za neustálého pokašlávání své matky, které zaskočilo zrnko rýže do dýchací trubice. Naštěstí se jí ho podařilo tam odtud vykašlat asi za dvě vteřiny a když se tak stalo, nadechla se a sáhla po těžším kalibru:

„Já že bych něco takového schvalovala? Skurvenec jeden! No

řekni, Jakoubku, ty bys něco takového schvaloval, kdybys byl na mém místě?" Bylo nad slunce jasnější, že tentokrát musím říct ne. Jiřina to vyslechla, ale stejně se držela svého.

„No když řekl, ať se mu neopovážím odmlouvat, nebo že mi udělá takový jelita, že si čtrnáct dní nesednu na zadek, tak co bys udělala?"- kývla Jiřina bradou směrem ke mně. Když se nedočkala mé odpovědi hned, tak to udělala sama: „Já jsem si před něho dokonce klekla a prosila jsem ho, ať je v klidu, že to v životě nikomu neřeknu, tak moc byl rozezlený. Vždyť on by mě byl ochotný i zabít!"

„Hovno,"- usoudila matka. „Otec tě měl hrozně rád, dokud jsi nezačala lumpačit."

„On měl rád jenom sám sebe,"- trhla Jiřina napřed levým ramenem, potom pravým a ještě navíc se ušklíbla. „Musela jsem dělat všechno, co chtěl on. Napřed mi ji chvilku hladil a potom mi ji začal lízat..."

„Tak, tady jsou ty dva řízečky,"- objevil se nad námi ten číšník tichošlápek a položil před nás dva talíře s vyžádaným jídlem. Chtěl jsem mu vyčinit, že matka už má dávno dojedeno, zatímco my jsme museli tak dlouho čekat, ale Jiřina do toho vpadla dalším pokračováním svého příběhu:

„...tak mi ji lízal a potom mi do ní začal strkat prsty. Napřed jeden..." Číšník na ni hleděl celý vyjevený. Určitě se mu ještě za jeho kariéru nestalo, aby se hosté bavili při jídle o takových intimnostech.

„A dva salátky,"- vyblekotal ze sebe a roztřesenou rukou postavil obě misky přede mne a před Jiřinu. Ještě než se vzdálil, tak na mě stačil vrhnout pohled plný porozumění. Možná mi v duchu i trochu záviděl. Jiřina si ukrojila z řízku, strčila ho do pusy a klidně pokračovala dál:

„...pak mi tam strčil druhý a strašně se začal divit, co prý to jsem za kurva, že už ve čtrnácti nemám panenskou blánu, když bych měla maximálně vědět, že ji mám na čůrání."

„Vidíš ho, prasáka?"- podotkla matka.

„Měla jsi to nahlásit na bezpečnosti,"- řekl jsem Jiřině a ta mi hned pohotově odpověděla:

„Já jsem chtěla, ale máti mi to nedovolila."

„Že máma?"- nešla mi ta časová prodleva na rozum. „Ta

přece ležela v nemocnici. To jsi musela čekat až přijde domů? Nemohla jsi tam zajít sama?"

„To bys musel ty poměry u nás znát,“ - pohodila hlavou směrem k matce.

„Jenom zase nesváděj všechno na mě!“ - ohradila se tchyně.

„To tys mi řekla, abych držela hubu, že bys z toho měla v dědině ostudu,“ - vmetla jí do očí Jiřina. „Přece jsme se tehdy kvůli tomu tak hrozně moc pohádaly, už si nepamatuješ?“

„Na to si tedy vůbec nepamatuju,“ - bránila se matka. Hned jsem na ní poznal, že nám tu zalhala. Poznala to i Jiřina a tak jí chtěla ještě připomenout její vlastní slova, která tehdy pro nesla.

„Já si to tedy na rozdíl od tebe pamatuju úplně přesně,“ - řekla s nezbytným trhnutím rameny. „Každá ženská si má svého chlapa umět udržet u prdele a že jak začne chlap lítat po babách, tak všichni ví, že je to vina ženské,“ - dívala se matce do obličeje a čekala, co na to řekne.

„To jsem v životě neřekla,“ - tvrdila matka zatvrzele.

Naše debata najednou uvázla a my jsme se ponořili do vlastních myšlenek. Tímto rozhovorem jsem začal zase o něco lépe vidět do jejich rodinných poměrů. Doposud jsem si myslel, že je vším na vině Jiřina, že prostě byla nezvladatelná a proto na ni byli rodiče takoví, jak si zasloužila, ale tady se na celém tom složitém propletení vztahů podepsala nejvíce matka. Kdyby hned od samého počátku nebyla shovívavá k manželovým sklonům, co se týkalo pití a hlavně k aroganci, nikdy by to nemohlo dosáhnout tak oblodných rozměrů, jak se nakonec stalo.

I potom, když už jsme byli doma, tak jsme neoplývali hovorností a chovali jsme se jinak než obvykle. Jakoby něco zvláštního viselo ve vzduchu a tak jsem byl nakonec rád, že se můžu sbalit a odjet z tohoto dusného prostředí zpátky na pracoviště.

V Tomašově jsme už pomalu končili. Všechny stanice se postupně předávaly a protože prý zadavatelé je uznali ve špičkové kvalitě, mohli jsme očekávat tučné prémie. Politická situace se ještě víc přiostrila. Dalo se to poznat také podle toho, že ranař z Brna teď měl v tom svém dobře utajeném bordelu